

ผลการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิคเอสคิวโฟร์อาร์ร่วมกับผังกราฟิกที่มีต่อความสามารถในการอ่าน  
จับใจความและเจตคติต่อการเรียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6  
The Effect of Learning Management by SQ4R Technique with Graphic Organizers  
on Reading Comprehension and Attitude Towards Thai Language Learning of  
Prathomsuksa 6 Students

สุกัญญา อ่ำสุพรรณ<sup>1</sup>, พรสิริ เอี่ยมแก้ว<sup>2</sup>

Sukanya Amsuphan<sup>1</sup>, Pornsiri Elamkaew<sup>2</sup>

Corresponding Author E-mail: Sukanya.a@nsru.ac.th

Received: 2024-10-08; Revised: 2025-03-03; Accepted: 2025-04-29

### บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ 1) เปรียบเทียบความสามารถในการอ่านจับใจความก่อนและหลังเรียน 2) เปรียบเทียบความสามารถในการอ่านจับใจความหลังเรียนกับเกณฑ์ร้อยละ 70 3) เพื่อศึกษาเจตคติต่อการเรียนวิชาภาษาไทย กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6/2 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ จำนวน 32 คน เครื่องมือการวิจัย ได้แก่ 1) แผนการจัดการเรียนรู้ที่มีความเหมาะสมมากที่สุด ( $\bar{X} = 4.93$ , S.D.= 0.24) 2) แบบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความที่มีค่าความเที่ยงตรงระหว่าง 0.67 – 1.00 ค่าความยากระหว่าง 0.25 - 0.65 ค่าอำนาจจำแนกระหว่าง 0.58-0.85 ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.70 3) แบบวัดเจตคติต่อที่มีค่าความเที่ยงตรงระหว่าง 0.67-1.00 ค่าอำนาจจำแนกระหว่าง 1.78-7.13 และค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.93 การวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ทดสอบค่าที ผลการวิจัยพบว่า

1) นักเรียนมีความสามารถในการอ่านจับใจความเฉลี่ยก่อนเรียนเท่ากับ 16.00 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 4.68 และหลังเรียนเท่ากับ 22.50 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 1.70 เมื่อเปรียบเทียบการอ่านจับใจความก่อนเรียนและหลังเรียนพบว่า หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 2) นักเรียนมีความสามารถในการอ่านจับใจความเฉลี่ย 22.50 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 1.70 เมื่อเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านจับใจความหลังเรียนกับเกณฑ์ร้อยละ 70 พบว่า นักเรียนมีความสามารถหลังเรียนสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 70 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ 3) นักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิคเอสคิวโฟร์อาร์ร่วมกับผังกราฟิกมีเจตคติอยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.59 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 0.49

**คำสำคัญ:** เทคนิคเอสคิวโฟร์อาร์, ผังกราฟิก, ความสามารถในการอ่านจับใจความ, เจตคติต่อการเรียนวิชาภาษาไทย

<sup>1</sup> นักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน, มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์

<sup>1</sup> Student in Master of Education Degree, Curriculum and Instruction, Nakhon Sawan Rajabhat University

<sup>2</sup> อาจารย์ที่ปรึกษา, คณะครุศาสตร์, มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์

<sup>2</sup> Advisor, Faculty of Education, Nakhon Sawan Rajabhat University

## Abstract

The purposes of this research were 1) to compare the reading comprehension before and after learning, 2) to compare the reading comprehension after learning with the criteria 70% of the total score, and 3) to study of the attitudes towards learning Thai subject. The sample group used in the research was 32 Prathomsuksa 6/2 students at the Demonstration School of Nakhon Sawan Rajabhat University. The research instruments in this research were 1) the lesson plans with the most appropriate quality level ( $\bar{X}$ =4.93, S.D.=0.24) 2) The reading comprehension test with the validity between 0.67–1.00, the difficulty between 0.25–0.65, the discrimination between 0.58–0.85, and the reliability at 0.70 3) the attitudes towards learning Thai subject test with the validity between 0.67–1.00, the discrimination between 0.78–7.13, and the reliability at 0.93. The statistics for data analysis were mean, standard deviation, t-test. The research findings were as follows:

1) The students had the reading comprehension ability before learning equals 16.00, standard deviation equals 4.68, the reading comprehension ability after learning equals 22.50, standard deviation equals 1.70. The comparison of reading comprehension ability between before and after learning were found that the reading comprehension ability after learning than before learning is statistically significant at the .05 level. 2) The students had the reading comprehension ability after learning equals 22.50, standard deviation equals 1.70. The comparison of reading comprehension ability between after learning and the criteria 70 % of full score was found that the students had reading comprehension ability after learning higher than the criteria 70 % of full score statistically significant at the .05 level. And 3) The students were received the learning management by the SQ4R technique with graphic organizers had the attitude at the highest level with the mean as 4.59 and standard deviation as 0.49.

**Keywords:** SQ4R Technique, Graphic Organizers, Reading Comprehension Ability, Attitude towards Thai Language Learning

## บทนำ

การศึกษาเป็นเครื่องมือสำคัญในการสร้างคน สร้างสังคม และสร้างชาติ เป็นกลไกหลักในการพัฒนากำลังคนให้มีคุณภาพ การปรับเปลี่ยนการจัดการเรียนการสอนจึงมุ่งเน้นให้ผู้เรียนเกิดทักษะการเรียนรู้ ปัจจุบันการติดต่อสื่อสารของมนุษย์ได้พัฒนาเข้าถึงแหล่งข้อมูลสารสนเทศต่าง ๆ ได้อย่างรวดเร็ว ทำให้สามารถประกอบกิจกรรมงานและการดำรงชีวิตร่วมกันในสังคมประชาธิปไตยได้อย่างสันติสุข การติดตามข่าวสารจึงเป็นสิ่งสำคัญยิ่งของคนในสังคม การอ่านเป็นวิธีการหนึ่งที่จะทำให้เราติดตามข่าวสารและนำความรู้ที่ได้มาพัฒนาอาชีพ ชีวิตความเป็นอยู่ดังที่ (บันลือ พลฤกษ์วัน. 2557: 3)

การอ่านเป็นทักษะทางภาษาที่มีความสำคัญยิ่งในการแสวงหาความรู้ในด้านต่าง ๆ ถ้าอ่านแล้วจดจำนำไปใช้ให้เหมาะสม ย่อมทำให้เกิดประโยชน์ได้ ช่วยทำให้คนพัฒนาตนเองทั้งทางร่างกาย สติปัญญา อารมณ์ สังคม และนำความรู้จากการอ่านมาพัฒนาชีวิตของตนให้ดีขึ้น (นภเนตร ธรรมบวร. 2562: 174) การอ่านเป็นสิ่งที่สำคัญในชีวิตประจำวันของทุกคน ข้อมูลหรือความรู้ความเจริญในแทบทุกด้านได้รับการเผยแพร่ บุคคลในวงการต่าง ๆ จึงควรมีความรู้และความสามารถในการอ่านเพื่อพัฒนาตนเอง รายวิชาภาษาไทยเป็นวิชาที่ทักษะที่นักเรียนต้องสามารถได้รับการฝึกฝนจนเกิดความชำนาญในการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร และการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ เพื่อสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ ซึ่งกระบวนการทักษะต่าง ๆ ได้แก่ การพูดการอ่าน ทักษะการฟัง และการเขียน ในบรรดากระบวนการทักษะดังกล่าวนี้การอ่านนับว่าเป็นความสามารถขั้นพื้นฐานทางด้านภาษาที่มีความสำคัญในชีวิตประจำวัน และจำเป็นอย่างยิ่งในการศึกษาหาความรู้และพัฒนาคุณภาพชีวิต นอกจากจะทำให้เกิดความรู้แล้ว ยังก่อให้เกิดความสนุกสนาน ส่งเสริมให้เกิดความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ทักษะกระบวนการอ่านจึงเป็นหัวใจของการศึกษาทุกระดับ และเป็นเครื่องมือสำคัญในการแสวงหาความรู้ความสามารถประสบการณ์จากแหล่งข้อมูลในด้านต่าง ๆ เพื่อสามารถพัฒนาความรู้ ทักษะกระบวนการคิดวิเคราะห์ การวิจารณ์อย่าง

สร้างสรรค์ให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคมในปัจจุบัน และความเจริญก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (กระทรวงศึกษาธิการ. 2551) ผู้เรียนจำเป็นต้องอาศัยทักษะการอ่านเพื่อทำความเข้าใจในการอ่านเนื้อหาสาระทางวิชาการต่าง ๆ ผู้อ่านจะต้องจับใจความสำคัญของเรื่องหรือประโยคนั้น ๆ ให้เข้าใจเสียก่อนจึงจะสามารถเข้าใจในสิ่งที่ผู้เขียนต้องการสื่อออกมาได้ นอกจากนั้นการอ่านยังสามารถสร้างความคิดและจินตนาการได้ดีกว่าทักษะใด ๆ ความเข้าใจในการอ่านถือเป็นหัวใจสำคัญต่อผู้อ่าน เนื่องจากถ้าผู้อ่านไม่เข้าใจสิ่งที่อ่าน และไม่สามารถจับใจความสำคัญของสิ่งที่อ่านได้ผู้อ่านจะไม่สามารถนำความรู้และข้อเสนอมานำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อตนเองได้ (นภลัย สุวรรณธาดา, จิตา โมสิกรัตน์, และสุมาลี สังข์ศรี. 2553: 56) นอกจากนั้นเจตคติก็เป็นเรื่องที่มีความสำคัญเช่นกัน โดยเจตคติเป็นสิ่งที่เกิดจากการเรียนรู้ หรือเกิดจากประสบการณ์ของแต่ละบุคคลไม่ใช่สิ่งที่ติดตัวมาแต่เกิด เจตคติเป็นสภาพการณ์ทางจิตใจที่มีอิทธิพลต่อความคิดและการกระทำ เพราะเป็นส่วนประกอบที่กำหนดแนวทางให้ทราบล่วงหน้าว่า ถ้าบุคคลประสงค์สิ่งใดแล้ว บุคคลนั้น ๆ จะมีท่าทีต่อสิ่งนั้น (ประสาธ อิศรปริดา. 2555: 9) ดังนั้นวิธีการทำให้ผู้เรียนมีเจตคติต่อการเรียนวิชาภาษาไทยจึงจะทำให้เกิดอิทธิพลต่อความคิดและการกระทำในการเรียนรู้

แม้ว่ากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยจำเป็นต้องมีการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินี้พื้นฐาน O-NET ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 วิชาภาษาไทยในปีการศึกษา 2565 จากค่าสถิติแยกตามมาตรฐานการเรียนรู้สำหรับกลุ่มโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏภาคเหนือเทียบกับระดับโรงเรียนพบว่า มาตรฐาน ท 1.1 ของโรงเรียนมีค่าเฉลี่ย 58.02 มาตรฐาน ท 2.1 ของโรงเรียนมีค่าเฉลี่ย 51.42 มาตรฐาน ท 3.1 ของโรงเรียนมีค่าเฉลี่ย 58.02 มาตรฐาน ท 4.1 ของโรงเรียนมีค่าเฉลี่ย 32.75 มาตรฐาน ท 5.1 ของโรงเรียนมีค่าเฉลี่ย 43.21 ซึ่ง มาตรฐาน ท 1.1 ของสังกัดมีค่าเฉลี่ย 73.75 มาตรฐาน ท 2.1 ของสังกัดมีค่าเฉลี่ย 67.17 มาตรฐาน ท 3.1 ของสังกัดมีค่าเฉลี่ย 62.31 มาตรฐาน ท 4.1 ของสังกัดมีค่าเฉลี่ย 47.21 มาตรฐาน ท 5.1 ของสังกัดมีค่าเฉลี่ย 64.26 ซึ่งมาตรฐานการเรียนรู้ที่โรงเรียนควรส่งเสริมพัฒนาเนื่องจากคะแนนเฉลี่ยของโรงเรียนต่ำกว่าคะแนนเฉลี่ยระดับสังกัด ได้แก่ มาตรฐาน ท 1.1 มาตรฐาน ท 2.1 มาตรฐาน ท 3.1 มาตรฐาน ท 4.1 มาตรฐาน ท 5.1 (กลุ่มโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏภาคเหนือ. 2565) สาเหตุที่คะแนนทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินี้พื้นฐาน O-NET อยู่ในระดับต่ำกว่าเกณฑ์ ระดับสังกัดนั้น มีหลายปัจจัยได้แก่ ความรู้พื้นฐานการอ่านของนักเรียน นักเรียนไม่เข้าใจเรื่องที่อ่าน ไม่ชอบอ่านหนังสือไม่สามารถสรุปใจความสำคัญจากเรื่องที่อ่านได้

การสอนอ่านด้วยเทคนิคเอสคิวโฟร์อาร์ เป็นวิธีการสอนที่อาศัยแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ ทฤษฎีอุปนิสัย และทฤษฎีโครงสร้างความรู้ ซึ่งทฤษฎีอุปนิสัย เป็นแนวคิดหนึ่งทางจิตวิทยาการเรียนรู้ หมายถึง การที่บุคคลมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับความคิดของตนเอง สามารถควบคุมความคิดตลอดจนประเมิน วางแผน และจัดระบบความคิดของตนเอง (สมศักดิ์ ภู่วิภาดาธรรม. 2544: 16) การจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิคเอสคิวโฟร์อาร์ มีขั้นตอนดังนี้ 1) Survey – S คือ การสำรวจเพื่อให้เห็นภาพกว้าง ๆ เกี่ยวกับเรื่องนั้น ๆ 2) Question – Q คือ การตั้งคำถามเกี่ยวกับเนื้อเรื่องที่อ่านเพื่อช่วยให้เราตั้งใจ และจดจ่ออยู่กับสิ่งที่อ่าน 3) Read – R คือ การอ่านเพื่อค้นหาคำตอบให้แก่คำถามที่ได้ตั้งไว้ 4) Record – R คือ การทบทวนอ่านซ้ำอย่างรอบคอบ เพื่อให้ผู้เรียนได้มีการบันทึกข้อมูลที่ได้อ่าน 5) Recite – R คือ การเขียนสรุปใจความสำคัญด้วยภาษาของตนเอง 6) Reflect – R คือ การวิเคราะห์ วิวิจารณ์ในเรื่องที่อ่านแล้วแสดงความคิดเห็นในประเด็นที่เห็นด้วยไม่เห็นด้วย โดยใช้เหตุผลสนับสนุน นอกจากเทคนิคการสอนข้างต้นแล้วผังกราฟิกเป็นเทคนิคที่พบว่าช่วยสรุปการอ่านได้เป็นอย่างดี ผังกราฟิกหมายถึง การจัดหมวดหมู่ โครงสร้างความคิด โดยใช้แผนภาพในลักษณะต่าง ๆ ที่เหมาะสม เพื่อช่วยให้มองเห็นความสัมพันธ์ และเชื่อมโยงอย่างมีระเบียบ ทำให้เห็นโครงสร้างของความรู้หรือเนื้อหาสาระนั้น ๆ เข้าใจและจดจำได้ง่าย มีการจัดลำดับความสัมพันธ์เชื่อมโยงจากโน้ตที่กว้างและครอบคลุมมาจนถึงโน้ตที่แคบย้อยที่ทำให้การเรียนรู้นั้นเข้าใจมากขึ้น (พิมพ์พันธ์ เดชะคุปต์. 2552: 271) การจัดกิจกรรมการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทยนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยเทคนิคเอสคิวโฟร์อาร์ มีความสามารถในการอ่านจับใจความหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ 4) นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 มีความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมด้วยเทคนิคเอสคิวโฟร์อาร์โดยรวมอยู่ในระดับมาก (ปาริชาติ นามน้าวแสง, ประสพสุข ฤทธิเดช, และชัยวัฒน์ สุภัทรวกุล. 2563)

ในการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิคเอสคิวโฟร์อาร์ร่วมกับผังกราฟิกนั้น นอกจากจะช่วยให้ ความสามารถในการอ่านเพิ่มขึ้น ในส่วนของแอปพลิเคชันยังช่วยเพิ่มความสะดวก ความสนุกสนาน ในการเรียนการสอน รวมถึงช่วยให้ผู้สอนกับผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างสอนมากขึ้นด้วย ส่งผลให้เกิดเจตคติที่ดีต่อการเรียน ซึ่งนับเป็นสิ่งจำเป็น ในการจัดการเรียนรู้ เจตคติคือความรู้สึกที่เกิดขึ้นจากภายในจิตใจของตัวผู้เรียน จึงส่งผลทำให้เกิดความพร้อมแสดงออกมาเป็นการกระทำ อาจเป็นไปได้

ในทางดีหรือไม่ก็ได้ ดังนั้นเจตคติจึงยังไม่ใช่พฤติกรรมแต่เป็นตัวการที่ทำให้เกิดพฤติกรรม (ล้วน สายยศ, และอังคณา สายยศ. 2543: 54) ถ้าผู้เรียนมีเจตคติที่ดีต่อการเรียนวิชาภาษาไทยก็จะส่งผลให้นักเรียนมีแนวโน้มทางพฤติกรรมไปในทิศทางที่เป็นบวก ถ้าผู้เรียนมีเจตคติที่ไม่ดีต่อการเรียนก็จะส่งผลให้มีแนวโน้มทางด้านพฤติกรรมไปในทิศทางที่ตรงกันข้ามกัน (รังสรรค์ โฉมยา. 2553: 328-329) ซึ่งเจตคติย่อมมีการเปลี่ยนแปลงได้ถ้าหากผู้เรียนได้รับประสบการณ์ที่มีความแตกต่างไปจากประสบการณ์เดิม เจตคติจึงเป็นสิ่งที่ผู้สอนควรให้ความสำคัญอย่างยิ่ง ซึ่งการวัดเจตคติของผู้เรียนสามารถวัดได้ทั้ง 3 ด้าน คือ 1) ด้านความรู้ (Cognitive Component) 2) ด้านความรู้สึก (Affective Component) และ 3) ด้านพฤติกรรม (Behavioral Component) (ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. 2553: 247-248)

ความสามารถในการอ่านจับใจความ ที่ส่งผลต่อเจตคติต่อการเรียนวิชาภาษาไทยทำให้ผู้เรียนมีความรู้สึกต่อการเรียน ที่แสดงออกทั้งในลักษณะต่อต้านหรือสนับสนุนการเรียนต้องมีความพร้อมที่จะแสดงออกในลักษณะหนึ่ง อาจเป็นการสนับสนุนหรือต่อต้านสถานการณ์บางอย่างของบุคคลหรือสิ่งใด ๆ เช่น รัก เกลียด กล้า หรือไม่พอใจมากน้อยเพียงใดต่อสิ่งนั้น ความรู้สึกทั้งด้านบวกและด้านลบเจตคติอาจเป็นบวกหรือลบ ถ้าบุคคลมีเจตคติบวกต่อสิ่งนั้น ก็จะสามารถมีพฤติกรรมที่อาจจะเผชิญกับสิ่งเหล่านั้นได้ ถ้าบุคคลมีเจตคติด้านลบ ก็อาจจะหลีกเลี่ยง เจตคติเป็นสิ่งที่เกิดการเรียนรู้และเป็นการแสดงออก ความเชื่อของบุคคล (Good. 1973: 48)

จากแนวทางการจัดการเรียนรู้ข้างต้นนั้น ผู้วิจัยในฐานะเป็นครูผู้สอนวิชาภาษาไทย ต้องการนำวิธีการสอนด้วยเทคนิคเอสคิวโฟร์อาร์ร่วมกับผังกราฟิก ทำให้ผู้เรียนมีความสามารถและเพิ่มเจตคติต่อการเรียนการอ่านจับใจความสำคัญของนักเรียน จึงทำการวิจัยเรื่อง ผลการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิคเอสคิวโฟร์อาร์ ร่วมกับผังกราฟิกที่มีต่อความสามารถในการอ่านจับใจความและเจตคติต่อการเรียนวิชาภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

### วัตถุประสงค์ของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยกำหนดวัตถุประสงค์ของการวิจัยไว้ดังนี้

1. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านจับใจความ ของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ก่อนและหลังได้รับการเรียนรู้ด้วยเทคนิคเอสคิวโฟร์อาร์ร่วมกับผังกราฟิก
2. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ได้รับการเรียนรู้ด้วยเทคนิคเอสคิวโฟร์อาร์ร่วมกับผังกราฟิก กับเกณฑ์ร้อยละ 70 ของคะแนนเต็ม
3. เพื่อศึกษาเจตคติต่อการเรียนวิชาภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 หลังได้รับการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิคเอสคิวโฟร์อาร์ร่วมกับผังกราฟิก

### การทบทวนวรรณกรรม

การจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิคเอสคิวโฟร์อาร์ เป็นการจัดกระบวนการเรียนการสอนอ่านเป็นระบบ เป็นการอ่านคร่าว ๆ โดยใช้คำถามเป็นตัวกำหนดจุดมุ่งหมายในการอ่าน เพราะขั้นตอนของการอ่านแบบเอสคิวโฟร์อาร์ ประกอบไปด้วย การฟัง การพูด การอ่านและการเขียน เป็นการอ่านเพื่อหาสาระ จับใจความสำคัญและวิเคราะห์จากการอ่านด้วยตนเอง (สุนทร สันธพานนท์. 2554: 287-291) มีขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ 6 ขั้นตอน ดังตาราง 1

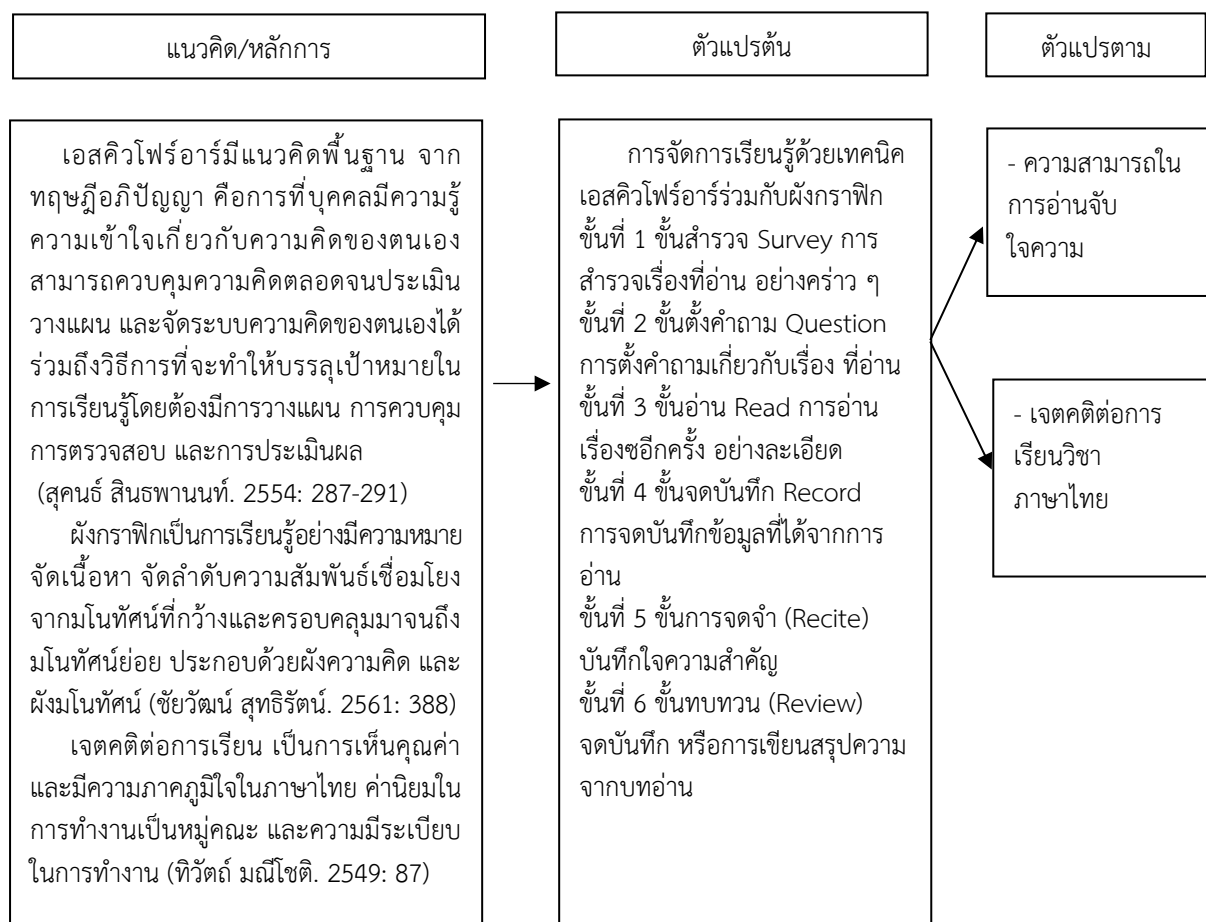
ตารางที่ 1 ขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยเทคนิคเอสคิวโพร์อาร์

| ขั้นตอน          | แนวทางการจัดกิจกรรม                                                                                                                                                                                                                                                             |
|------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 1. ขั้นสำรวจ     | ให้ผู้เรียนได้มองภาพรวมทั้งหมดของบทอ่าน การอ่านสังเกต ส่วนสำคัญของบทอ่าน และการหาจุดสำคัญในตอนจบของบทอ่าน                                                                                                                                                                       |
| 2. ขั้นตั้งคำถาม | ให้ผู้เรียนได้สร้างคำถามสำหรับแต่ละหัวข้อหลัก และหัวข้อย่อยในการตั้งคำถาม การตั้งคำถามเป็นการพัฒนาความเข้าใจของผู้อ่านและคำถามนั้นสามารถนำไปใช้ในการทบทวน                                                                                                                       |
| 3. ขั้นอ่าน      | ให้ผู้เรียนได้อ่านอย่างระมัดระวัง สำหรับหนังสือเรียนส่วนใหญ่ผู้อ่านควรอ่านเพียงหนึ่งย่อหน้าและหยุดอ่านซึ่งวิธีนี้ทำให้ผู้อ่านสามารถสร้างความเข้าใจในแต่ละย่อหน้าได้ดี                                                                                                           |
| 4. ขั้นจดบันทึก  | ให้ผู้เรียนได้จดจำรายละเอียดสนับสนุน หลังจากผู้อ่านอ่านหนึ่งย่อหน้าอย่างละเอียดขั้นต่อไปคือขั้นจำบันทึก                                                                                                                                                                         |
| 5. ขั้นการจดจำ   | ให้ผู้เรียนได้บันทึกใจความสำคัญรวมไปถึงรายละเอียดสนับสนุนและจำข้อมูลใหม่ ๆ ที่หามาได้ การสรุปข้อมูลที่อ่านมาควรเขียนลงในบันทึก                                                                                                                                                  |
| 6. ขั้นทบทวน     | ให้ผู้เรียนได้ผู้อ่านดำเนินการในขั้นการสำรวจ การตั้งคำถามการอ่าน การจดบันทึก และการจดจำแล้ว ขั้นทบทวนเป็นขั้นสุดท้าย ซึ่งทำได้โดยวิธีดังต่อไปนี้ เช่น ตอบคำถามในส่วนท้ายของบท ตอบคำถามในขั้นตั้งคำถาม ศึกษาและจดจำจากบันทึกที่เขียนในขั้นจดบันทึก หรือการเขียนสรุปความจากบทอ่าน |

ความสามารถในการอ่านจับใจความ หมายถึง การอ่านจับใจความสำคัญ คือ การอ่านเพื่อจับใจความหรือข้อคิดจากเรื่อง ความคิดสำคัญหลักของข้อความ หรือเรื่องที่อ่าน เรียงลำดับเหตุการณ์ เป็นข้อความที่คลุมข้อความอื่น ๆ ในย่อหน้าหนึ่ง ๆ ไว้ทั้งหมด (จุไรรัตน์ ลักษณะศิริ, และบาหยัน อิมสำราญ. 2552: 45 - 46)

เจตคติต่อการเรียน หมายถึง อิทธิพลต่อพฤติกรรมสนองตอบต่อสิ่งแวดล้อมหรือสิ่งเร้า ซึ่งอาจจะเป็นได้ทั้งคน วัตถุ สิ่งของ หรือความคิดเจตคติอาจเป็นบวกหรือลบ ถ้าบุคคลมีเจตคติบวกต่อสิ่งนั้น ก็จะสามารถมีพฤติกรรมที่อาจจะเผชิญกับสิ่งเหล่านั้นได้ ถ้าบุคคลมีเจตคติด้านลบ ก็อาจจะหลีกเลี่ยง เจตคติเป็นสิ่งที่เกิดการเรียนรู้และเป็นการแสดงออก ความเชื่อของบุคคล (สุรางค์ ไคว์ตระกูล. 2559: 366-367)

## กรอบแนวคิดในการวิจัย



ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

## วิธีดำเนินการวิจัย

ในการวิจัยเรื่อง ผลการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิคเอสคิวโฟร์อาร์ ร่วมกับผังกราฟิกที่มีต่อความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ครั้งนี้ มีรายละเอียดการดำเนินการวิจัย ดังนี้

### ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏ กลุ่มภาคเหนือ สังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม จำนวน 5 โรงเรียน จำนวนห้องเรียนทั้งหมด 15 ห้อง จำนวนนักเรียนทั้งหมด 525 คน

2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6/2 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2566 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ สังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม จำนวนนักเรียน 32 คน ซึ่งได้มาจากการสุ่มตัวอย่างแบบกลุ่ม

### เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยเลือกใช้เครื่องมือในการวิจัย 3 ประเภท ดังนี้

1. แผนการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค เอสคิวโฟร์อาร์ ร่วมกับผังกราฟิก
2. แบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความ
3. แบบวัดเจตคติต่อการเรียนวิชาภาษาไทย

### วิธีรวบรวมข้อมูล และสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์

การวิจัย เรื่องผลการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิคเอสคิวโฟร์อาร์ ร่วมกับผังกราฟิกที่มีต่อความสามารถในการอ่านจับใจความและเจตคติต่อการเรียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบแผนการวิจัยก่อนการทดลองแบบ (One group pretest-posttest design) (ไพศาล วรคำ. 2564: 142)

ตารางที่ 2 แบบแผนการวิจัยแบบกลุ่มทดสอบกลุ่มเดียววัดผลก่อนและหลังการทดลอง (One group pretest-posttest design)

|                |   |                |
|----------------|---|----------------|
| O <sub>1</sub> | X | O <sub>2</sub> |
|----------------|---|----------------|

X คือ การสอนด้วยเทคนิค เอสคิวโฟร์อาร์ ร่วมกับผังกราฟิก

O<sub>1</sub> คือ การวัดความสามารถในการอ่านจับใจความก่อนเรียน

O<sub>2</sub> คือ การวัดความสามารถในการอ่านจับใจความหลังเรียน

1. ทดสอบก่อนเรียน (Pretest) กับนักเรียนกลุ่มตัวอย่างโดยใช้แบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความ จำนวน 30 ข้อ

2. ดำเนินการทดลองสอนด้วยเทคนิคเอสคิวโฟร์อาร์ร่วมกับผังกราฟิกกับนักเรียนกลุ่มตัวอย่างชั้นประถมศึกษาปีที่ 6/2 ตามแผนการจัดการเรียนรู้ที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้นมาใช้เวลาในการทดลองทั้งสิ้น 4 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 4 ชั่วโมง รวม 16 ชั่วโมง

### สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์

เมื่อรวบรวมข้อมูลได้แล้วผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ดังนี้

1. การเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านจับใจความสำคัญ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ก่อนและหลังได้รับการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิคเอสคิวโฟร์อาร์ร่วมกับผังกราฟิก โดยใช้การทดสอบค่าที กรณีกลุ่มตัวอย่างไม่เป็นอิสระต่อกัน (T-Test for Dependent Samples)

2. การเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านจับใจความสำคัญของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิคเอสคิวโฟร์อาร์ร่วมกับผังกราฟิก กับเกณฑ์ร้อยละ 70 ของคะแนนเต็ม (One sample t-test)

3. การศึกษาเจตคติต่อการเรียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 หลังได้รับการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิคเอสคิวโฟร์อาร์ร่วมกับผังกราฟิก

### สรุปผลการวิจัย

ตอนที่ 1 ผลการเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านจับใจความ ของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ก่อนและหลังได้รับการเรียนรู้ด้วยเทคนิคเอสคิวโฟร์อาร์ร่วมกับผังกราฟิก

ผู้วิจัยนำคะแนนจากแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษา ปีที่ 6 ที่ได้รับการเรียนรู้ด้วยเทคนิคเอสคิวโฟร์อาร์ร่วมกับผังกราฟิก ทั้งคะแนนก่อนเรียนและหลังเรียน มาเปรียบเทียบความแตกต่างทางการเรียน โดยใช้สถิติการทดสอบค่าทีกลุ่มตัวอย่างไม่เป็นอิสระต่อกัน ดังแสดงในตารางที่ 3

ตารางที่ 3 แสดงผลการเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ก่อนและหลังได้รับการเรียนรู้ด้วยเทคนิคเอสคิวโฟร์อาร์ร่วมกับผังกราฟิก

| การทดสอบ  | จำนวน<br>นักเรียน (n) | คะแนนเต็ม | $\bar{x}$ | S.D. | df | t    | Sig   |
|-----------|-----------------------|-----------|-----------|------|----|------|-------|
| ก่อนเรียน | 32                    | 30        | 16.00     | 4.68 | 31 | 7.99 | .000* |
| หลังเรียน | 32                    | 30        | 22.50     | 1.70 |    |      |       |

\*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 3 พบว่า นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ได้รับการเรียนรู้ด้วยเทคนิคเอสคิวโฟร์อาร์ร่วมกับผังกราฟิก มีความสามารถในการอ่านจับใจความ เฉลี่ยก่อนเรียนเท่ากับ 16.00 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 4.68 และเฉลี่ย หลังเรียนเท่ากับ 22.50 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.70 และเมื่อทำการทดสอบทางสถิติ พบว่า นักเรียนระดับชั้น ประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบเอสคิวโฟร์อาร์ มีคะแนนเฉลี่ยหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทาง สถิติที่ระดับ .05

ตอนที่ 2 ผลการเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ได้รับ การจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิคเอสคิวโฟร์อาร์ ร่วมกับผังกราฟิก กับเกณฑ์ร้อยละ 70 ของคะแนนเต็ม

ผู้วิจัยนำคะแนนเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ที่ได้จากการทดสอบหลังเรียนโดยใช้การทดสอบ โดยเปรียบเทียบ ความสามารถในการอ่านจับใจความที่ได้จากกลุ่มตัวอย่างกับเกณฑ์คะแนนที่แสดงในตารางที่ 4

ตารางที่ 4 ผลการเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ ได้รับการเรียนรู้ ด้วยเทคนิคเอสคิวโฟร์อาร์ กับเกณฑ์ร้อยละ 70 ของคะแนนเต็ม

| การทดสอบ  | จำนวนนักเรียน (n) | คะแนนเต็ม | เกณฑ์ ร้อยละ 70 | $\bar{X}$ | S.D. | df | t    | Sig   |
|-----------|-------------------|-----------|-----------------|-----------|------|----|------|-------|
| หลังเรียน | 32                | 30        | 21              | 22.50     | 1.70 | 31 | 4.98 | .000* |

\*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4 พบว่า นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ได้รับการเรียนรู้ด้วยเทคนิคเอสคิวโฟร์อาร์ร่วมกับผังกราฟิก ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 1.70 และเมื่อทำการทดสอบทางสถิติ พบว่า นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ได้รับการเรียนรู้ ด้วยเทคนิคเอสคิวโฟร์อาร์ร่วมกับผังกราฟิกมีคะแนนหลังเรียนวิชาภาษาไทยสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 70 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05

ตอนที่ 3 ผลการศึกษาเจตคติต่อการเรียนวิชาภาษาไทย ของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 หลังได้รับการ จัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิคเอสคิวโฟร์อาร์ร่วมกับผังกราฟิก

ผู้วิจัยนำคะแนนเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน จากการวัดเจตคติของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มี ต่อการเรียนวิชาภาษาไทยมาวิเคราะห์ ได้ผลดังปรากฏในตารางที่ 5

ตารางที่ 5 ผลการศึกษาเจตคติของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีต่อการเรียนวิชาภาษาไทยด้วยเทคนิคเอสคิวโฟร์อาร์ ร่วมกับผังกราฟิก

| ข้อ       | รายการ         | $\bar{X}$ | S.D. | แปลผล     |
|-----------|----------------|-----------|------|-----------|
| 1         | ด้านความรู้    | 4.61      | 0.49 | มากที่สุด |
| 2         | ด้านความรู้สึก | 4.54      | 0.50 | มากที่สุด |
| 3         | ด้านพฤติกรรม   | 4.61      | 0.49 | มากที่สุด |
| รวมเฉลี่ย |                | 4.59      | 0.49 | มากที่สุด |

จากตารางที่ 5 พบว่า ผลการวิเคราะห์รวมทั้ง 3 ด้านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีเจตคติต่อการเรียนวิชา ภาษาไทยที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิคเอสคิวโฟร์อาร์ร่วมกับผังกราฟิก โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ( $\bar{X}$  = 4.59, S.D. = 0.49) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า นักเรียนมีเจตคติมากที่สุด คือ ด้านความรู้ ( $\bar{X}$  = 4.61, S.D. = 0.49)

ด้านความรู้สึกรักต่อการเรียนวิชาภาษาไทย ( $\bar{X}$  = 4.54, S.D. = 0.50) และด้านพฤติกรรมต่อการเรียน วิชาภาษาไทย ( $\bar{X}$  = 4.61, S.D. = 0.49)

## อภิปรายผล

จากการวิจัยเรื่อง ผลการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิคเอสคิวโฟร์อาร์ร่วมกับผังกราฟิกที่มีต่อความสามารถในการอ่านจับใจความและเจตคติต่อการเรียนวิชาภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ผู้วิจัยมีประเด็นอภิปรายผล ดังนี้

1. นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิคเอสคิวโฟร์อาร์ร่วมกับผังกราฟิก มีความสามารถในการอ่านจับใจความ หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้ เนื่องจากการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิคเอสคิวโฟร์อาร์เป็นการสอนอ่านอย่างเป็นขั้นตอนและเป็นระบบ ให้นักเรียนมีสมาธิและเรียนรู้ขอบเขตความสำคัญของบทอ่าน มีเป้าหมายในการอ่านที่ชัดเจน ไม่หลงประเด็น สามารถสรุปใจความสำคัญ และแสดงความคิดเห็นในเรื่องที่อ่านได้ตรงประเด็น รวมทั้งได้ฝึกทักษะการคิดที่ซับซ้อนในระดับสูง (Rahma. 2018: 32-33) และยังเป็นวิธีการจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับการพัฒนาการอ่าน ซึ่งขั้นตอนแต่ละขั้นได้บอกวิธีการปฏิบัติไว้ อย่างละเอียดชัดเจนมีการเน้น ย้ำ ซ้ำ ทวน จึงเป็นวิธีการจัดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ (พนิตนาฎ ฐฤกษ์. 2551: 118-123) อีกทั้งยังมีการนำแอปพลิเคชันต่าง ๆ เข้ามาช่วยในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของครูผู้สอน ปัจจุบันจึงมีการพัฒนาแอปพลิเคชันเกี่ยวกับการศึกษาออกมามากมาย ทำให้มีการจัดกิจกรรมการสอนได้ทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ และยังช่วยพัฒนาการเรียนของผู้เรียนในด้านต่าง ๆ ได้อีกด้วย (มหาวิทยาลัยรามคำแหง. 2562: 3) ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ กฤติญา พินธุรักษ์, และเจริญวิญญู สมพงษ์ธรรม (2566: 305) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทย ด้วยเทคนิคเอสคิวโฟร์อาร์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 พบว่า นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 มีความสามารถในการอ่านจับใจความหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และกรรณก โยธาฤทธิ์ (2566: 80-81) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การพัฒนาความสามารถด้านการอ่านจับใจความ โดยใช้เทคนิคเอสคิวโฟร์อาร์ประกอบสื่อประสมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 พบว่า นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 มีความสามารถในการอ่านจับใจความหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2. นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิคเอสคิวโฟร์อาร์ร่วมกับผังกราฟิกกับเกณฑ์ร้อยละ 70 ของคะแนนเต็มซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานข้อ 2 ทั้งนี้เนื่องจากจากผู้วิจัยคิดว่าการอ่านทั้ง 6 ขั้นตอนแล้ว โดยเฉพาะอย่างยิ่งขั้นที่ 4 ผู้วิจัยเห็นว่าการทบทวนอ่านซ้ำอย่างรอบคอบทำให้ผู้เรียนบันทึกข้อมูลจากการอ่านได้อย่างถูกต้อง และขั้นที่ 5 ขึ้นเขียนสรุปใจความสำคัญนักเรียนจะสามารถสรุปใจความสำคัญจากเรื่องที่อ่านได้ ผู้วิจัยคิดว่าเป็นไปตามแนวคิดทฤษฎีการเรียนรู้ที่มีความหมายที่ว่า มนุษย์มีการจัดการเรียนรู้อย่างเป็นระบบการจัดกิจกรรมการสอนด้วยวิธีเทคนิคเอสคิวโฟร์อาร์ร่วมกับผังกราฟิก ทำให้ผู้เรียนได้ฝึกการอ่านอย่างมีประสิทธิภาพ เพราะมีจุดมุ่งหมายในการอ่านโดยการตั้งคำถามไว้ล่วงหน้าให้รู้ว่หลังการอ่านแล้วต้องรู้อะไร ใช้คำถามเป็นวิธีการที่จะทำให้ผู้เรียนรู้จุดประสงค์ของการอ่าน ทำให้เข้าใจเรื่องที่อ่านดีขึ้น และสามารถสรุปใจความสำคัญและแสดงความคิดเห็นในเรื่องที่อ่านได้ การสอนอ่านด้วยเทคนิคเอสคิวโฟร์อาร์ เป็นวิธีการสอนที่อาศัยแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง การจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิคเอสคิวโฟร์อาร์ มีขั้นตอนดังนี้ 1) Survey – S คือ การสำรวจเพื่อให้เห็นภาพกว้าง ๆ เกี่ยวกับเรื่องนั้น ๆ 2) Question – Q คือ การตั้งคำถามเกี่ยวกับเนื้อเรื่อง ควรมีการตั้งคำถามในขณะที่อ่าน ช่วยให้เรารู้สึกอยู่กับสิ่งที่อ่าน 3) Read – R คือ การอ่านเพื่อค้นหาคำตอบที่ตั้งไว้ 4) Record – R คือ ให้ผู้เรียนบันทึกข้อมูลที่ได้อ่าน 5) Recite – R คือ การเขียนสรุปใจความสำคัญสำคัญ ด้วยภาษาของตนเอง 6) Reflect – R คือ การแสดงความคิดเห็นหรือโต้แย้ง ในประเด็นที่เห็นด้วยและไม่เห็นด้วย โดยใช้เหตุผลสนับสนุน นอกจากเทคนิคการสอนข้างต้นแล้วผังกราฟิกเป็นเทคนิคที่พบว่าช่วยสรุปการอ่านได้เป็นอย่างดี ผังกราฟิกหมายถึงการจัดหมวดหมู่ โครงสร้างความคิด โดยใช้แผนภาพในลักษณะต่าง ๆ ที่เหมาะสม เพื่อช่วยให้มองเห็นความสัมพันธ์ และเชื่อมโยงอย่างมีระเบียบ ทำให้เห็นโครงสร้างของความรู้หรือเนื้อหาสาระนั้น ๆ เข้าใจและจดจำได้ง่าย มีการจัดลำดับความสัมพันธ์เชื่อมโยงจากโน้ตที่กว้างและครอบคลุมมาจนถึงโน้ตที่น้อยย่นที่ทำให้การเรียนรู้เข้าใจมากขึ้น (พิมพ์พันธ์ เดชะคุปต์. 2552: 271) การจัดกิจกรรมการอ่านจับใจความภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้เทคนิคเอสคิวโฟร์อาร์ มีประสิทธิภาพเท่ากับ 80.15/82.73 เป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ 2) ค่าดัชนีประสิทธิผลของการเรียนรู้การอ่านจับใจความภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้เทคนิคเอสคิวโฟร์อาร์ มีค่าเท่ากับ 0.5615 หรือร้อยละ

56.15 3) นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่เรียนด้วยการจัดกิจกรรมการอ่านจับใจความภาษาไทยนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยเทคนิคเอสคิวโฟร์อาร์ มีความสามารถในการอ่านจับใจความหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ 4) นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 มีความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรม โดยใช้เทคนิคเอสคิวโฟร์อาร์ โดยรวมอยู่ในระดับมาก (ปาริชาติ นามน้าวแสง, ประสพสุข ฤทธิเดช, และชัยวัฒน์ สุภัทรวกุล. 2563) จากเหตุผลดังกล่าวข้างต้น จึงทำให้นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ได้รับการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิคเอสคิวโฟร์อาร์ร่วมกับผังกราฟิก กับเกณฑ์ร้อยละ 70 ของคะแนนเต็ม

3. นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีเจตคติต่อการเรียนวิชาภาษาไทยที่ได้รับจัดการเรียนรู้ ด้วยเทคนิคเอสคิวโฟร์อาร์ ร่วมกับผังกราฟิกอยู่ในเกณฑ์ระดับมากที่สุด เนื่องจากการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิคเอสคิวโฟร์อาร์อีกทั้งผังกราฟิกยังเป็นส่วนหนึ่งในการจัดการเรียนการสอน เพื่อเพิ่มความสะดวก ความน่าสนใจและสร้างความสนุกสนาน รวมถึงช่วยให้ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์กับบทเรียนมากขึ้น (มหาวิทยาลัยรามคำแหง. 2562: 3) จึงทำให้นักเรียนเกิดเจตคติที่ดีต่อการเรียนดี ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยเกี่ยวกับเจตคติต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิคเอสคิวโฟร์อาร์ เช่น สายชล โชติธนาภิจ, พาวา พงษ์พันธุ์, และปริญญา ทองสอน (2562: 187) ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนาชุดกิจกรรมการอ่านจับใจความสำคัญวิชาภาษาไทยโดยการใช้เทคนิควิธีการสอนอ่านแบบเอสคิวโฟร์อาร์ร่วมกับเทคนิคเพื่อนคู่คิด สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 พบว่า นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีเจตคติต่อชุดกิจกรรมการอ่านจับใจความสำคัญวิชาภาษาไทยโดยใช้วิธีการสอนอ่านแบบเอสคิวโฟร์อาร์ร่วมกับเทคนิคเพื่อนคู่คิด สำหรับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 อยู่ในระดับมาก เช่นเดียวกับ (ชลธิชา ปานยิ้ม. 2566: 14) ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนาชุดฝึกทักษะการอ่านจับใจความด้วยเทคนิคการเรียนรู้แบบเอสคิวโฟร์อาร์ ร่วมกับแผนที่ 106 ความคิดสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 พบว่า เจตคติของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่มีต่อการเรียนด้วยชุดฝึกทักษะการอ่านจับใจความด้วยเทคนิคการเรียนรู้แบบเอสคิวโฟร์อาร์ร่วมกับ แผนที่ความคิดอยู่ในระดับมาก

## ข้อเสนอแนะ

### 1. ข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้

1.1 จากการทำกิจกรรมการสอนด้วยวิธีเทคนิคเอสคิวโฟร์อาร์ จะช่วยทำให้นักเรียนสามารถเกิดการตั้งคำถามจากเนื้อเรื่องได้ดี

1.2 ในขณะที่นักเรียนปฏิบัติกิจกรรมตามขั้นตอนต่าง ๆ นั้น ครูยืดหยุ่นเวลาแก่นักเรียนเพื่อให้นักเรียนปฏิบัติตามกิจกรรมจนบรรลุวัตถุประสงค์จะทำให้การเรียนเกิดประสิทธิภาพ

### 2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ในขั้นการอ่าน พบว่า การอ่านทบทวนอย่างสม่ำเสมอทำให้เกิดความคงทน ในการอ่าน จึงควรทำการวิจัยเรื่อง การจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิคเอสคิวโฟร์อาร์ที่มีต่อความคงทนในการเรียน

2.2 ในขั้นการทบทวน นักเรียนได้มีการปรึกษาหารือร่วมกัน พบว่า วิเคราะห์ สรุปประเด็นต่าง ๆ ไม่เท่ากันจึงควรทำการวิจัยเรื่อง ผลการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิคเอสคิวโฟร์อาร์ที่มีต่อความสามารถในการวิเคราะห์

## เอกสารอ้างอิง

กรรณก โยธาฤทธิ. (2566). การพัฒนาความสามารถด้านการอ่านจับใจความโดยใช้เทคนิค SQ4R ประกอบสื่อประสมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต (หลักสูตรและการเรียนการสอน).

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.

กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551.

กรุงเทพฯ: ชุมชนสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.

กฤติญา พันธุ์รัก, และเจริญวิทย์ สมพงษ์ธรรม. (2566, กันยายน-ธันวาคม). การพัฒนาความสามารถ ในการอ่านจับใจความ วิชาภาษาไทย ด้วยเทคนิค SQ4R สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3. วารสาร มจร อุบลราชธานี. 8(3): 305-320.

จุไรรัตน์ ลักษณะศิริ, และบาทยัน อิมสำราญ. (2552). การใช้ภาษาไทย. (พิมพ์ครั้งที่ 2). นครปฐม: มหาวิทยาลัยศิลปากร.

- ชลธิชา ปานยิ้ม. (2566, มกราคม-มิถุนายน). การพัฒนาชุดฝึกทักษะการอ่านจับใจความด้วยเทคนิค การเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับแผนที่ความคิดสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3. วารสารนิสัตวัง. 25(1): 14-24.
- ชัยวัฒน์ สุทธิรัตน์. (2561). การจัดการเรียนรู้เพื่อการเปลี่ยนแปลง = Authentic Learning. นนทบุรี: เอ็มดีออกรฟฟิ.
- ทิวต์ มณีโชติ. (2549). การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน. กรุงเทพฯ: ศูนย์ส่งเสริมวิชาการ.
- นภเนตร ธรรมบวร. (2562). การประเมินผลพัฒนาการเด็กปฐมวัย. กรุงเทพฯ: สำนักแห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- นภลัย สุวรรณธาดา, ธิดา โมสิกรัตน์, และสมาลี สังข์ศรี. (2553). การเขียนผลงานวิชาการและบทความ. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: ภาพพิมพ์.
- บันลือ พงษ์วัน. (2557). แนวพัฒนาการอ่านเร็ว-คิดเป็น. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ประสาธ อิศรปริดา. (2555). สารัตถะจิตวิทยาการศึกษา. (พิมพ์ครั้งที่ 7). โครงการตำราคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม มหาสารคาม: คลังนานาวิทยา.
- ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. (2553). จิตวิทยาการบริหารงานบุคคล. กรุงเทพฯ: ศูนย์สื่อเสริมกรุงเทพ.
- ปาริชาติ นามน้าวแสง, ประสพสุข ฤทธิเดช, และชัยวัฒน์ สุภัครกุล. (2563). การพัฒนาการอ่านจับใจความภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้เทคนิค SQ4R. วารสารมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม. 14(2): 121-129.
- พนิตนาฏ ชูฤกษ์. (2551). อ่านเร็วให้เป็น จับประเด็นให้อยู่หมัด. กรุงเทพฯ: เฟสท์ออฟเซท.
- พิมพ์พันธ์ เดชะคุปต์. (2552). การเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ: แนวคิดวิธีและเทคนิคการสอน 1. กรุงเทพฯ: เดอะมาสเตอร์กรุ๊ปแมนเนจเม้นท์.
- ไพศาล วรคำ. (2564). การวิจัยทางการศึกษา Educational Research. (พิมพ์ครั้งที่ 22). มหาสารคาม: ตักสิลาการพิมพ์.
- มหาวิทยาลัยรามคำแหง. (2562). คู่มือการจัดการความรู้: การใช้เทคโนโลยีเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ในแนวทางที่หลากหลาย. สืบค้นเมื่อ 9 เมษายน 2566, จาก คณะกรรมการการจัดการความรู้ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- รังสรรค์ โฉมยา. (2553). จิตวิทยา: พื้นฐานในการทำความเข้าใจพฤติกรรมมนุษย์. มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ล้วน สายยศ, และอังคณา สายยศ. (2543). เทคนิคการวิจัยตอบสนอง. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- สมศักดิ์ ภูวาทวารธน์. (2544). การยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลางและการประเมินตามสภาพจริง. (พิมพ์ครั้งที่ 3). เชียงใหม่: เดอะโนเลชั่นเซ็นเตอร์.
- สายชล โชติธนากิจ, พาวา พงษ์พันธุ์, และปริญญา ทองสอน. (2562). การพัฒนาชุดกิจกรรมการอ่านจับใจความภาษาไทยโดยใช้วิธีการสอนอ่านแบบ SQ4R ร่วมกับเทคนิคเพื่อนคู่คิด สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1. วารสารวิจัยรำไพพรรณี. 13(1): 187-197.
- สุนทร สันธพานนท์. (2554). การจัดกระบวนการเรียนรู้: เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544. กรุงเทพฯ: อักษรเจริญทัศน์.
- สุรางค์ ไคว์ตระกูล. (2559). จิตวิทยาการศึกษา. (พิมพ์ครั้งที่ 12). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- El Rahma, F. (2018). The Influence of Using Survey, Question, Read, Recite, Reflect, and Review (SQ4R) Strategy Towards Students' Reading Comprehension at The First Semester of The Eighth Grade of MTs Al Utrujyiyah Bandar Lampung 2017/2018 in The Academic Year. Tarbiyah and teacher training Faculty State University.
- Good, C. V. (1973). Dictionary of education. (3<sup>rd</sup> ed). New York: McGraw-Hill.